

Mục tiêu

Sau khi học xong chủ đề này, học sinh sẽ:

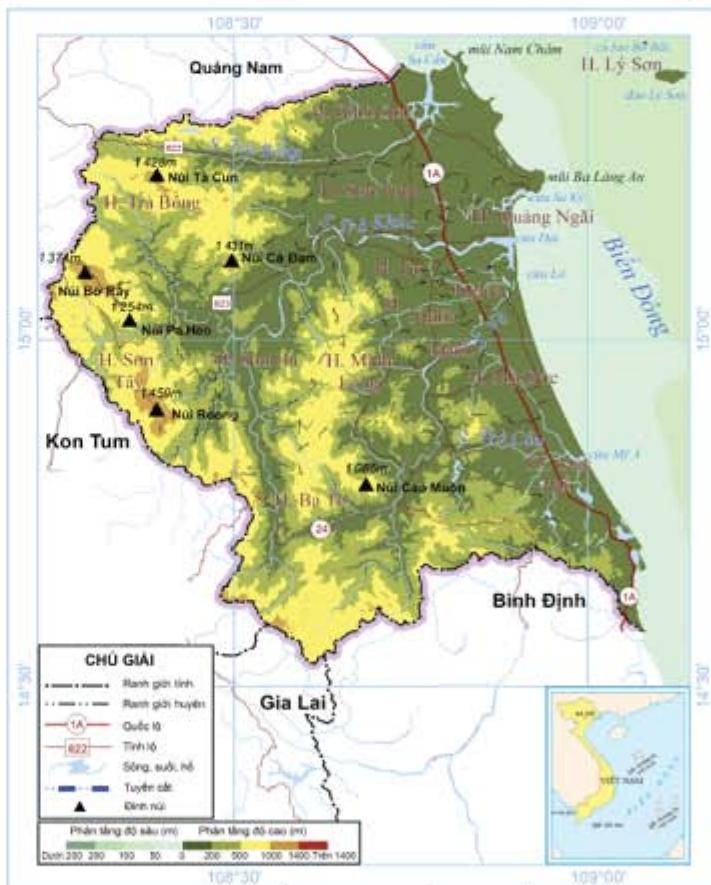
- Trình bày được vai trò của biển, đảo tỉnh Quảng Ngãi đối với phát triển kinh tế – xã hội.
- Trình bày được những tiềm năng để phát triển các ngành kinh tế biển, đảo của tỉnh Quảng Ngãi.
- Kể tên và xác định được trên lược đồ vị trí các cửa biển, các bãi tắm ở tỉnh Quảng Ngãi.
- Ý thức được trách nhiệm của bản thân đối với việc bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

MỞ ĐẦU

Là tỉnh ven biển với đường bờ biển dài khoảng 130 km và vùng biển rộng lớn trên 11 000 km², Quảng Ngãi có 5 huyện, thị xã, thành phố giáp biển và một huyện đảo.

Khai thác tiềm năng, thế mạnh từ biển, đảo đóng vai trò ngày càng quan trọng, là một lợi thế trong việc phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh.

Hình 5.1. Lược đồ tự nhiên tỉnh Quang Ngãi

Dựa vào lược đồ hành chính tỉnh Quang Ngãi (trang 5) và hình 5.1, hãy:

- Kể tên các huyện, thị xã, thành phố của tỉnh Quang Ngãi giáp biển.
- Xác định vị trí các cửa biển của tỉnh Quang Ngãi trên lược đồ.

I. Vai trò của biển, đảo Quảng Ngãi đối với phát triển kinh tế – xã hội

Vùng biển Quảng Ngãi có vị trí địa lý quan trọng, thuận lợi cho giao thông vận tải, lưu thông hàng hoá trong nước và quốc tế.

Vùng biển Quảng Ngãi có nguồn tài nguyên phong phú như: các bãi biển đẹp; nhiều tôm, cá; các loại khoáng sản; nhiều vũng, vịnh kín gió,... thuận lợi để phát triển các ngành kinh tế biển. Bên cạnh đó, nơi đây còn lưu giữ các giá trị địa chất, các giá trị văn hoá, truyền thống lịch sử của dân tộc (lễ hội cầu ngư, lễ hội đua thuyền Tứ Linh, lễ Khao lè thê linh Hoàng Sa,...). Đây cũng là địa bàn chiến lược về quốc phòng, an ninh.

Sự hình thành các khu kinh tế, khu công nghiệp ven biển là một trong các cơ sở để phát triển cơ cấu kinh tế đa ngành, góp phần giải quyết việc làm cho người dân, thúc đẩy kinh tế – xã hội của tỉnh phát triển. Huyện Lý Sơn có tiềm năng để đánh bắt hải sản, trồng tỏi, hành và phát triển du lịch biển, đảo.

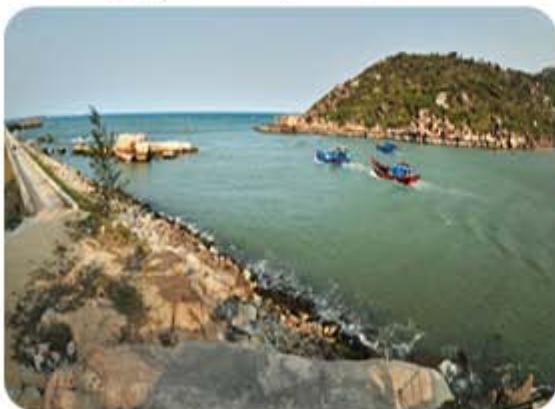

Trình bày vai trò của biển, đảo đối với sự phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh Quảng Ngãi.

2. Tiềm năng kinh tế biển, đảo

a) Nguồn lợi hải sản

Vùng biển Quảng Ngãi có nguồn lợi hải sản phong phú với nhiều loại cá, tôm, cua, mực,... có giá trị kinh tế cao. Ngư trường đánh bắt rộng lớn, thuận lợi cho việc khai thác hải sản. Ngoài ra, vùng biển của tỉnh còn có các loại tảo, rong biển,... có giá trị làm thực phẩm, dược phẩm. Dọc bờ biển và ven đảo có các bãi triều, vũng, vịnh, cửa sông tạo điều kiện để phát triển nuôi trồng thuỷ hải sản nước mặn, nước ngọt.

Hình 5.2. Cửa biển Mỹ Á (thị xã Đức Phổ)

Hình 5.3. Khai thác hải sản trên biển

Với tiềm năng đa dạng, phong phú, ngành khai thác, nuôi trồng thuỷ hải sản của Quảng Ngãi nhất định sẽ phát triển để cung cấp nhu cầu thực phẩm cho nhân dân và tạo ra sản phẩm hàng hoá có chất lượng cao để xuất khẩu.

Hình 5.4. Nuôi hải sản ở huyện Lý Sơn

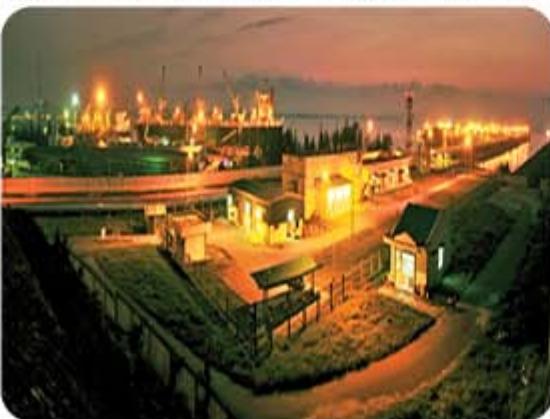
Hình 5.5. Nuôi tôm ở huyện Bình Sơn

Dựa vào hình 5.1 và thông tin trong mục a, hãy nêu những thuận lợi để phát triển ngành khai thác, nuôi trồng thuỷ hải sản ở tỉnh Quảng Ngãi.

b) Giao thông vận tải biển

Quảng Ngãi có hai cảng biển quan trọng là Dung Quất và Sa Kỳ. Cảng Dung Quất với lợi thế kín gió, độ sâu từ 10 – 19 m, gần các tuyến hàng hải nội địa và quốc tế, được thiết kế với hệ thống cảng đa chức năng, đảm bảo khối lượng hàng hoá thông quan khoảng 34 triệu tấn/năm (2020). Cảng Sa Kỳ nối đất liền với huyện Lý Sơn có chiều dài cầu cảng 106 m; diện tích cầu và sân bãi gần 7 500 m². Cảng Sa Kỳ khai thác các dịch vụ cảng biển, vận chuyển hàng hoá và hành khách trên tuyến Sa Kỳ – Lý Sơn; đáp ứng kịp thời nhu cầu hàng hoá, hành khách qua lại đảo Lý Sơn, góp phần phát triển kinh tế – xã hội, đảm bảo quốc phòng – an ninh và bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc. Ngoài ra, Quảng Ngãi còn có các cửa biển: Sa Càn, Sa Kỳ, Cỗ Luỹ, Cửa Lở, Mỹ Á, Sa Huỳnh góp phần quan trọng trong giao thông đường thuỷ, thúc đẩy phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh.

Hình 5.6. Cảng Dung Quất (huyện Bình Sơn)

Hình 5.7. Cảng Sa Kỳ (huyện Bình Sơn)

Dựa vào hình 5.1 và thông tin trong mục b, hãy cho biết:

- Quảng Ngãi có những điều kiện thuận lợi gì để phát triển giao thông vận tải biển?
- Vai trò của các cảng biển trong phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh Quảng Ngãi.

c) Du lịch biển, đảo

Quảng Ngãi có tài nguyên du lịch biển, đảo phong phú. Dọc bờ biển, từ Bắc vào Nam có nhiều bãi biển đẹp, hệ sinh thái biển đặc sắc, thuận lợi cho việc xây dựng, phát triển các điểm du lịch và nghỉ dưỡng.

Kể tên các bãi tắm của tỉnh Quảng Ngãi mà em biết.

Huyện Lý Sơn cách cảng Sa Kỳ khoảng 15 hải lý về hướng đông bắc. Trên đảo có nhiều thăng cảnh thiên nhiên kì vĩ, xung quanh đảo là các rạn đá ngầm, rạn san hô cùng với nhiều di tích lịch sử – văn hoá, lễ hội và ẩm thực đặc trưng, là điều kiện thuận lợi để thu hút du khách và phát triển đa dạng các loại hình du lịch.

Hình 5.8. Đảo Lý Sơn nhìn từ trên cao

Hình 5.9. San hô ở đảo Bé (huyện Lý Sơn)

Các khu du lịch biển đã được hình thành và đưa vào khai thác như: khu du lịch biển Khe Hai (huyện Bình Sơn), Mỹ Khê (thành phố Quảng Ngãi), Sa Huỳnh (thị xã Đức Phổ),... là động lực cho phát triển du lịch của tỉnh.

Theo định hướng phát triển của tỉnh Quảng Ngãi, du lịch biển, đảo trở thành loại hình du lịch chủ đạo, trong đó lấy Lý Sơn làm hạt nhân.

Nêu các điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch biển, đảo của tỉnh Quảng Ngãi.

d) Khoáng sản biển

Quảng Ngãi có nhiều điều kiện thuận lợi để sản xuất muối: khí hậu nhiệt đới, nhiệt độ cao, chủ yếu là các sông nhỏ, vùng biển có độ mặn cao, địa hình ven biển thuận lợi để hình thành các cánh đồng muối, người dân có nhiều kinh nghiệm trong sản xuất muối.

Vùng sản xuất muối nổi tiếng của tỉnh và cả nước là Sa Huỳnh (thị xã Đức Phổ). Hiện nay, địa phương này đang đẩy mạnh sản xuất muối sạch theo hướng công nghiệp.

Những bãi cát ven biển có trữ lượng quặng titan sa khoáng khá lớn, tập trung chủ yếu ở huyện Bình Sơn và huyện Mộ Đức.

Hình 5.10. Sản xuất muối ở Sa Huỳnh

Kể tên các loại khoáng sản ở vùng biển Quảng Ngãi.

LUYỆN TẬP

- Quảng Ngãi có những lợi thế gì để phát triển giao thông vận tải biển?
- Nêu những điều kiện thuận lợi để sản xuất muối ở tỉnh Quảng Ngãi.

VẬN DỤNG

- Sưu tầm tranh, ảnh và viết một đoạn văn ngắn giới thiệu về một cảng biển của tỉnh Quảng Ngãi.
- Hãy giới thiệu với du khách về một bãi biển đẹp ở Quảng Ngãi mà em thích nhất.